

رامتین موفقی

این روزها اکثر کار شناسان از زاویه نگاه خود به ارزیابی تبعات و آثار مکانیسم ماشه می پردازند اما دیدگاه وارزیایی متولیان امر از این سرازو کار اهمیت ویژه ای دارد چرا که هدایت گران اصلی اقتصاد کشور و معاش مردم هستند. سیدعلی مدنی زاده، وزیر اقتصاد نیز به این موضوع پرداخته و در آخرین اظهارات عنوان کرده است که مکانیسم ماشه را به فرصت تحول اقتصادی تبدیل می کنیم. او ادامه داده است: «ما از مدت ها پیش آماده رویارویی با این تهدید بودهایم و دولت به طور کامل آماده است. هر چند برخی قصد وارد کردن شوک اقتصادی به کشور را دارند، اما ما کاملاً مجهز و آماده ایستاده ایم و بایر نامه ریزی های انجام شده، از تمامی بازار هادفاع خواهیم کرد.»

این اظهارات در حالی مطرح شده است که اکثر کار شناسان از او انتظار چنین بیاناتی را نداشتند زیرا این قبیل بیانات با مواضع گذشته او سازگار نیست و همچنین از او که تحصیلات عالیه در اقتصاد دارد، انتظار نمی رود که چشم بر واقعیات اقتصادی و تجربیات گذشته ببندد و به دنبال تبدیل تحریم ها به فرصت باشد!

کالابرگ الکترونیکی؛ دیوار دفاعی مدنی زاده در برابر مکانیزم ماشه

چند روز پس از اظهارات مدنی زاده در باره برنامه وزارت اقتصاد برای مقابله با تبعات مکانیسم ماشه، وزارت اقتصاد به پیشنهاد او، طرح کالابرگ الکترونیکی را به عنوان سپر معیشتی و محور اصلی بسته مقابله با مکانیزم ماشه معرفی کرد.

وزیر اقتصاد همچنین عصر شنبه در همایش هم اندیشی پیرامون توانمندسازی زنجیره پوشاک، گفته است: «وقتی دولت قصد دارد یارانه ای را در قالب کالابرگ الکترونیکی به خانوار ها ارائه دهد، یا زمانی که دولت می خواهد منابع بارانه ای را تزریق کند، یا بانک های مایخواهند انواع تسهیلات قرض الحسنه را به خانوار ها اعطا کنند، استفاده از این روش که در آن اعتبار برای انتهای زنجیره تعریف می شود و این اعتبار در طول زنجیره تولید حرکت نمی کند می تواند کمک کند تا منابعی که در اختیار خانوار ها قرار می گیرد، خدای نکرده به سمت بازارهای غیرمولد نرود. همچنین، زمانی که کالابرگ یا یارانه ای ارائه می شود، مصرف این یارانه ها به نوعی جهت داری می شود، چرا که می توانیم حرکت منابع را کنترل کنیم.» گفتنی است، در بسته مقابله، بانک مرکزی وظیفه سیاست ارزی و کنترل تورم را دارد، سازمان برنامه و بودجه بر مدیریت هزینه ها و کسری تمرکز می کند، و وزارت صنعت، معدن و تجارت به نگهداشت زنجیره تامین می پردازد. و وزارت اقتصاد اما هم به اصلاح نظام مالیاتی و تامین مالی مشغول است و هم ابزار حمایتی نوین مانند کالابرگ را در اختیار دارد.

مصطفی شریف در گفت و گویا «توسعه ایرانی»؛ اگر برای کالابرگ فرآیندی اندیشیده شود که فرآیند توزیع را رصد کنند و در موضوع تامین بودجه آن دقت بیشتری اعمال شود، می تواند تنها بخشی از تبعات مکانیسم ماشه را پوشش دهد اما اگر در کالابرگ روی همین پاشنه فعلی بچرخد، توانایی جبران تبعات مکانیسم ماشه را نخواهد داشت

گفت و گو

یک استاد اقتصاد در گفت وگو با «توسعه ایرانی» و در نقد راهکار مدنی زاده برای تبدیل تهدید تحریم ها به فرصت:

کالابرگ قابلیت کاهش تبعات ماشه را ندارد

ایجاد نخواهد کرد، زیرا احتمالاً این افزایش مستقیماً به منابع حمایتی کالابرگ منتقل می شود. به این ترتیب، حتی اگر دولت نرخ ۲۸۵۰۰ تومانی را به محدوده ۳۵ تا ۴۰ هزار تومان افزایش دهد، اثر مالتی آن برای جبران کسری بودجه خنثی خواهد بود و تنها کارکرد حمایتی خواهد داشت.»

این پیشنهاد در حالی مطرح است که تجربه گذشته تورم شدید افزایش نرخ ارز تر جیحی را نشان داده است و از طرفی طبق همین تجربه، کالابرگ گاتر ی بسیار ناچیز بر افزایش قدرت خرید مردم داشته و سد قابل اتکالی مقابل تورم نیست.

در کالابرگ روی پاشنه فعلی بچرخد، توانایی جبران تبعات ماشه را نخواهد داشت
یک اقتصاددان در گفت وگو با «توسعه ایرانی» «در باره اظهارات مدنی زاده در باره کالابرگ، اظهار کرد: فلسفه کالابرگ را باید در عدالت بچوبیم؛ عدالت بدین معناست که حکومت تعادلی بین در آمد و هزینه خانوار ها، به خصوصی حقوق بگیران، کارگران، کارکنان دولت و امثالهم ایجاد کند. در واقع دولت باید به هر گروهی که تعادل بین در آمد و هزینه اش به هم خورده است، کالابرگ اهدا کند به طر ح کالابرگ الکترونیکی اختصاص دهد. در واقع، سازمان برنامه به این جمع بندی رسیده است

که اگر نرخ از کالاهای اساسی افزایش یابد، باید اثر این افزایش مستقیماً در قالب افزایش اعتبار یارانه ای خانوار ها منعکس شود تا قدرت خرید مردم حفظ گردد.

تسним در گزارشی در این باره نوشت: «بر اساس هر چند احتمال تکرار پیشنهاد افزایش نرخ ارز کالاهای اساسی در لایحه ۱۴۰۵ وجود دارد، اما احتمالاً این افزایش در آمد تغییر ی در منابع عمومی دولت

کارشناس اقتصاد انرژی:

افزایش قیمت بنزین در شرایط فعلی کشور ریسک بزرگی دارد

اسنپک و همچنین تبعات اقتصادی جنگ ۱۲ روزه را هم مواجه است، بخشی قابل توجهی از خانوار ها توان تامین مواد پروتئینی مورد نیاز خود را نیز از دست داده اند. در چنین وضعیتی، کاهش مداوم قدرت خرید می تواند موجب افزایش ۳ برابری نرخ تورم شود و فشار معیشتی گسترده ای بر دهک های پایین جامعه وارد کند.

مهرجود رابطه با احتمال اجرای تعرفه سوم یا تعیین نرخ مازاد مصرف برای سهمیه بالای ۱۶۰ لیتر در ماه نیز گفت: در صورتی که چنین طرحی اجرایی نشود، مصرف کنندگان می توانند الگوی مصرف خود را در همین سقف تنظیم کرده و با توسل به حمل و نقل عمومی، از مصرف مازاد و هزینه های اضافی جلوگیری کنند. او همچنین با تأکید بر لزوم مهیا شدن زیرساخت ها پیش از هر گونه تصمیم قیمتی، توضیح داد: نمی توان بدون آماده سازی بسترهای لازم به سراغ افزایش قیمت بنزین رفت. کاهش مصرف تنها با ابزار قیمتی حاصل نمی شود، بلکه باید همزمان زیرساخت های جایگزین را توسعه داد. به عنوان مثال، گسترش استفاده از CNG، افزایش ناوگان برقی و ترویج دوچرخه سواری شهری اقداماتی مؤثر در کاهش وابستگی به بنزین هستند.

این کارشناس در توضیح وضعیت تاکسی ها و تاکسی های اینترنتی، بیان کرد: در صورت افزایش نرخ سوخت، تاکسی های اینترنتی بارشده هزینه های قابل توجهی و بهر و خواهد شد. بنابراین باید برای آن سهمیه متناسب با کیلومتر پیمایش شده در نظر گرفت. مشروط بر اینکه ابتدا زیرساخت های لازم فراهم شود. در مقابل، ناوگان حمل و نقل عمومی می تواند با جایگزینی سوخت CNG بخشی از فشار

جدیدترین گام آمریکابرای فشار حداکثری به تهران؛

فروش گاز و نفت ایران هدف تحریم های بیشتری قرار گرفت

راهی چین می شود. چنین نیاز از روش های پیچیده و غیر مستقیم برای تامین مالی خرید نفت ایران و دورزدن تحریم های آمریکا استفاده می کند.

تحریم های جدید آمریکا، همزمان با موضوع گیری دوباره در وثیکای اروپا علیه ایران اعمال شده است. سه کشور انگلیس، آلمان و فرانسه در بیانیه ای خواستار از سرگیری مذاکرات هسته ای میان ایران و آمریکا شدند و از کشورهای عضو سازمان ملل خواستند تا از تحریم ها علیه ایران

تبدیل تهدید تحریم به فرصت جزو اصطلاحات عامیانه است اما اینکه در عمل موفق می شوند یا خیر، بحث دیگری است زیرا در میدان واقعیات، مباحثی نظیر واردات و زنجیره تامین کالا تا سفره مردم، مطرح است که مباحث گسترده ای است. البته بر روی کاغذ گاهی می توان تهدیدات را به فرصت تبدیل کرد اما در عمل، تنها زمانی که به معیشت مردم، به خصوصی قشر های آسیب پذیر آسیبی نرسد یا آسیب کمی برسد، می توان ادعای استفاده از فرصت داشت

واردات کالاهای اساسی محدود شود تا هم فساد و هم آثار روانی آن کاهش یابد.

دولت تاکنون عزمی برای کنترل ماشه نشان نداده است

شریف در باره اظهارات مدنی زاده در خصوص تبدیل تهدید ماشه به فرصت، عنوان کرد: این عبارت جزو اصطلاحات عامیانه است اما اینکه در عمل موفق می شوند یا خیر، بحث دیگری است زیرا در میدان واقعیات، مباحثی نظیر واردات و زنجیره تامین کالا تا سفره مردم، مطرح است که مباحث گسترده ای است. او توضیح داد: البته، روی کاغذ گاهی می توان تهدیدات را به فرصت تبدیل کرد اما در عمل، تنها زمانی که به معیشت مردم، به خصوص قشر های آسیب پذیر آسیبی نرسد یا آسیب کمی برسد، می توان ادعای استفاده از فرصت داشت.

این استاد دانشگاه در باره اینکه «با عزمی در تیم اقتصادی دولت دیده می شود تا به سفره مردم در نتیجه مکانیسم ماشه ضرری وارد نشود؟»، پاسخ داد: تیم اقتصادی دولت هنوز عزمی از خود نشان نداده است که بتوان به این امر امیدوار بود. هر چند که صحبت های رئیس جمهور و بعضی از اعضای دیگر گاه نویدبخش است اما در باره کارنکرده هم نمی توان قضاوت دقیقی داشت. شریف در نهایت خاطر نشان کرد: اگر طبق ادعاهای وزیر اقتصاد کالابرگ کارکرد درستی پیدا کند، شاید بتوان اندکی امیدوار بود، اما تاکنون عزمی مشاهده نکردهایم که به موفقیت این طرح ها امیدوی داشته باشیم.

تحریم، تنها برای کاسبان فرصت است
با جمع بندی حرف های اقتصاددان فوق باید گفت که کالابرگ تأثیر بسیار محدودی بر افزایش قدرت خرید مردم خواهد داشت در صورتی که کارشناسان بسیاری درباره تبعات گسترده معیشتی فعالسازی مکانیسم ماشه هشدار داده اند.

تجربه نشان داده که کالابرگ تاکنون نتوانسته است از سفره مردم مقابل تورم محافظت کند زیرا هم ارزش آن مقابل تورم مرتباً کاهش می یابد، هم در تخصیص بودجه آن مشکلات فراوانی وجود دارد و چند ماه یکبار به خانوار ها تخصیص می یابد و نکته مهم تر، نحوه تخصیص آن است. دولت تاکنون سعی داشته است برخی دهک ها را از طرح یارانه و کالابرگ حذف کند؛ هر چند که این طرح در تئوری بسیار مطلوب است اما در عمل دولت نشان داده است که معیار قبلی برای دهک بندی خانوار هانادر دور این حین حتی یارانه و کالابرگ بر برخی خانوار های کارگری نیز حتماً اعمال شده است. در نهایت باید تأکید کرد تحریم ها تاکنون تنها فقر و کاهش قدرت خرید را تعمیق کرده است و فرصت تحریم ها تنها برای کسبایی است که از فقر مردم برای خود ثروت عظیمی به دست آورده اند.

مصرف را کاهش دهد اما برای تاکسی های عمومی باید تسهیلاتی در زمینه نوسازی و تعویض خودرو ها پیش بینی شود.

مهرجود توضیح کرد: برای اصلاح قیمت بنزین، ابتدا باید اقدامات غیر قیمتی همراه با ارائه مشوق های دولتی اجرا شود پس از آن، رفتار مصرفی مردم طی چندسال پایش و تحلیل گردد؛ در غیر این صورت، هر گونه افزایش ناگهانی بنزین برای می تواند تبعات اقتصادی و اجتماعی سنگینی به همراه داشته باشد. اقدامات قیمتی بدون همراهی با سیاست های غیر قیمتی، اثر بخشی محدودی دارند و در نهایت منجر به تورم ساختاری و فشار معیشتی بر جامعه می شوند. تجربه نشان داده است که مصرف کنند پس از گذشت شش ماه، خود را با نرخ جدید تطبیق می دهد و الگوی مصرف عملاً به وضعیت پیشین بازمی گردد؛ در نتیجه هدف سیاستگذار از کاهش مصرف محقق نمی شود.

پیروی کنند. در این بیانیه آن ها مدعی شدند: «ما برای از سرگیری مذاکرات با ایران و آمریکابرای دستیابی به توافق جامع، پایدار و قابل راستی آزمایی مصمم هستیم.» اقدامات اروپا و آمریکا نشان می دهد که آن ها در موضعی هماهنگ تلاش دارند تا با پیشرد سیاست فشار حداکثری زمینه را برای مذاکره و توافقی دوباره با تهران فراهم کنند. این در حالی است که فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت به نقل از وزیر خارجه گفته بود که ایران در جریان نشست مجمع عمومی سازمان ملل پیشنهاد مذاکره مستقیم با آمریکا را رد کرده است و گفت: «ایران تلاش تلاش داشت تا فعال سازی مکانیسم ماشه را به تعویق بیندازد اما استیو ویتکاف، نماینده آمریکا در مذاکرات حاضر نشد.

با وجود تحریم ها و فشار های فراینده، گزارش ها حاکی از آن است که ایران همچنان توانسته روزانه حدود ۴ میلیون بشکه نفت صادر کند. هر چند که این صادرات عمدتاً به مقصد چین است و با تخفیف های چشمگیری در قیمت به فروش می رسد. با این حال، تاکنون چین و روسیه اعلام کردند که روند فعال سازی مکانیسم ماشه در دست نبوده و آن ها با تحریم های بین المللی علیه ایران همراهی نمی کنند. چین، خریدار بزرگ نفت ایران، برای ادامه این رابطه از سازوکارهای پیچیده مالی و تجاری استفاده می کند تا تأمین مالی این معاملات را از جنگ تحریم های آمریکا دور نگه دارد.

به نظر می رسد که روند تحریم های فراینده بر ایران ادامه داشته باشد. سه کشور اروپایی و آمریکا تلاش دارند تا جماعی بین المللی علیه ایران ایجاد کنند اما وضعیت با قبل از توافق هسته ای متفاوت است. در آن مقطع در شورای امنیت نیل علیه ایران اجماع وجود داشت اما تاکنون روسیه و چین، دست کم تاکنون در مقام موضع گیری با آمریکا را با همراهی ارائه نشده اند. موضوعی که می تواند در گام های بعدی غربی ها برای فشار بیشتر بر ایران، به ویژه در شورای امنیت مانع ایجاد کند. با این همه، دیپلماسی اکنون در رین بست به نظریه های سرد و ایدئولوژی غربی برای گشایش در گفت وگوها منوط به سیاست گذاری آتی ایران و غرب در مواضع کلان و راهبردی خود است.

خبر اقتصادی

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس: رئیس جمهور به موضوع گرانی نهاده های کشاورزی ورود کند

رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس با اشاره به گلابه کشاورزان و بهره برداران از عدم توزیع مناسب و گرانی نهاده های کشاورزی و دامی، اظهار کرد: ما وزیر جهاد کشاورزی را فراخواندیدم و در مورد پدیده زیاکتوری سامانه بازارگاه سوال کردیم. ولی ایشان اظهار بی اطلاعی کردند. بنابراین لازم است رئیس جمهور به موضوع گرانی نهاده های کشاورزی ورود کند. محمود جواد عسکری در گفت وگو با ایلنا، تصریح کرد که این موضوع که نهاده های دامی و کشاورزی به دست بهره بردار و کشاورز نمی رسد و بهره بردار مابه حق گله مند است، ناشی اط سوء مدیریت و بی تدبیری است.

رئیس سازمان توسعه تجارت:

سیاست رفع تهدد ارزی با طلا متوقف شد
در پی افزایش چشمگیر واردات طلا و اهماطت درباره رفع تهدد ارزی صادر کنندگان، مسئولان دولتی از اعمال محدودیت جدید بر واردات طلا خبر داده اند. به گزارش تسنیم، محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، در نشست خبری از اعمال محدودیت در واردات طلا برای رفع تهدد ارزی صادر کنندگان خبر داد و اعلام کرد: سال گذشته صادر کنندگان می توانستند به جای بازگرداندن ارز حاصل از صادرات، طلا وارد کنند اما با افزایش حجم واردات، بانک مرکزی اعلام کرد نیازی نیست این میزان طلا وارد کشور شود.

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس خبر داد:

برخورد با بانک مرکزی برای تعلق در تخصیص ارز کالاهای اساسی

نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس مطرح کرد: اینکه بانک مرکزی در دامنه آن امکاناتی که دارد عمل می کند، این را بررسی کرده ایم و دائم هم کار انجام می شود. اما اگر تعلق صورت گیرد، یعنی ارز وجود داشته باشد و تخصیص داده نشود یا بانک مرکزی در تخصیص تأخیر کرده باشد یا در سیستم بروکراسی وقت گذراند، باشند، قطعاً ما آن برخورد می کنیم و قابل توجیه نیست. به گزارش تجارت نیوز، مهدی طیفانی تأکید کرد: مقصر در سمت تخصیص پیدا نکردن از زبان بانک مرکزی است. اما باید این موضوع را در نظر گرفت که بانک مرکزی به محض اینکه ارز نفتی را در بافت می کند، آن را به کالاهای اساسی تخصیص می دهد.

در پی تنش های چین و آمریکا، قیمت نفت ۳ درصد کاهش یافت
احتیاط لوپک بلاس در افزایش تولید نیز نتوانست روند کاهش قیمت نفت را در هفته گذشته متوقف کند و تنش های تازه میان آمریکا و چین همزمان با افت فصلی تقاضا بازار جهانی نفت را پایین ترین سطح در پنج ماه اخیر کشاند. به گزارش ایلنا، قیمت نفت خرم بات در یاس شمال در پایان معاملات هفته گذشته (جمعه، هجدهم مهر) با کاهش ۳ درصدی به ۶۲ دلار و ۷۳ سنت در هر بشکه رسید. با در نظر گرفتن عوامل پادشده افزایش تنش های تجاری میان آمریکا و چین همچنان مهم ترین عامل اثرگذار بر بازار نفت در مقطع کنونی است و هر تحول تازه در این پرونده، به سرعت در قیمت بازارتاب پیدا می کند.

مرکز پژوهش های مجلس:

نیمی از صنایع در رکود تولید هستند
افزایش ۲۵ درصدی فروش صنایع بورسی در حالی رخ داده که رشد تولید در نیمی از بخش ها منفی است؛ به نظر می رسد تورم و افزایش قیمت ها جای رشد واقعی را گرفته اند. به گزارش مهر، طبق گزارش مرکز پژوهش های مجلس از بخش پایش تحقیقی اقتصاد ایران در شهر بورماه سال ۱۴۰۴، وضعیت فروش عمده صنایع بورسی رشد چشم گیری داشته است، اگرچه رشد شاخص تولید حداقل در نیمی از صنایع منفی است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران:

نوسانات نرخ ارز سبب افزایش قیمت گوشت شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران عنوان کرد: نوسانات نرخ را باعث نگرانی وارد کنندگان محصولات پروتئینی و افزایش قیمت گوشت گوساله شده است؛ به گزارش ایلنا، جبرئیل برادری خاطر نشان کرد: دو احواح می توانند گوشت گوساله خود را تأمین کنند، اما مسئول اصلی نوسانات ارزی است، با توجه به این که واردات گوشت تحت اثر توافق است و مشمول ارز تر جیحی نمی شود، این نوسانات باعث بی ثباتی شده است. یک ماه پیش، نرخ برو ۸۷ هزار تومان بود که اکنون به ۸۷ هزار تومان افزایش یافته است، این نوسانات موجب شده تا وارد کنندگان برای تأمین گوشت با احتیاط عمل کنند.

رئیس بنیاد ملی گندم کاران: ۳ درصد مطالبات گندم کاران به سبب مسائل بیمه بلوکه شده است

رئیس بنیاد ملی گندم کاران پرداخت ۱۰۰ درصد مطالبات گندم کاران در تکذیب کرد و گفت: ۹۰ درصد مطالبات کشاورزان پرداخت شده و ۳ درصد وجه گندم به سبب مسائل بیمه بلوکه شده است. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، عطاالله هاشمی همچنین مطرح کرد: امسال برای کسری نیاز کشور باید ۴ میلیون تن گندم تأمین کنیم که این میزان نیاز به تأمین این میزان با احتساب هزینه های جانبی، ۱۵ دلار ارزش کشور خارج می شود. او ادامه داد: استمرار تأخیر در اعلام قیمت خرید تضمینی گندم منجر به انصراف برخی کشاورزان از کشت گندم خواهد شد، همچنین کشاورزان دیم کار بارش ها را از دست می دهند چرا که هر روز تأخیر در کاشت به ضرر کشاورزان تمام می شود.